

53. Sabır Nedir?

Sabır, insanın her türlü sıkıntı ve zorluğa katlanması, gönlüne hoş gelmeyen durumlarda telaş göstermeksizin dayanmasıdır. Bir felaket veya belaya uğrayanın, feryat etmeksizin sonunu bekleyip dayanması, sonuca ulaşmak için karşısına çıkan engelleri aşmasıdır.

Allah Teâlâ, mü'min kullarını sabredenlerle, etmeyenlerin belli olması için mutlaka deneyeceğini bildirmiş, sabredenleri müjdelemiş, kendisinin rıza ve hoşnutluğunun sabredenlerle beraber olduğunu haber vermiş, sabredenlerin sevabını hesapsız olarak vereceğini ifade etmiştir.

Sabır, Allah'a tevekkülü, azmi, sağlam iradeyi ve kesin kararı gerektirir. Maddî ve mânevî her türlü başarının temelinde sabır yatmaktadır. Onun içindir ki, her türlü kurtuluşun anahtarı sabırdır.

Sebat Nedir?

Sebat kelimesi; kararlılık, sözde durma, iyi düşünülmüş taşınılmış sonra da kararlaştırılmış bir husustan geriye dönmeme manalarına gelir. Sebat, önemli bir ahlâkî esastır ve faziletin de güçlü kaynaklarından biridir.

Sebat ve metanet insanı, yapacağı işleri önceden çok iyi düşünür, sebat edildiğinde lehte ve aleyhte olabilecek bütün sebepleri karşılıklı değerlendirir, tercihini yerinde yapar ve bir daha da kararından dönmez, döneceklik yapmaz. İradenin önemli bir göstergesi sayılan sebat, hayatî bir insanî meziyettir ve böyle bir kimseyi, ne sevinç ne keder ne çıkar düşüncesi ne de hezimet endişesi karar verdiği şeyden geri çeviremez.

Kaç Türlü Sabır Vardır?

1. Mâsiyete (günahlara) karşı sabır
2. Musibete karşı sabır
3. İbadet üzerine sabır (Her gün beş vakit namaz kılmak, kış günlerinde soğuk suyla abdest almak, uzun yaz günlerinde oruç tutmak gibi.)

Fethullah Gülen Hocaefendi Üstad Hazretleri'nin bu üçlü sabır tasnifine bir sabır çeşiti daha ekler:

4. Dünyanın cazibedar güzelliklerine karşı sabır. Bu, özellikle günümüz Müslümanları adına çok önemli bir husustur. Hayat standartlarının olabildiğine yükselmesi, ev, araba, yazlık, kışlık vb. şeyler, insanları ahiret duygu ve düşüncesinden – maa-lesef- uzaklaştırabilmektedir. Kur'ân, "Kadın, evlât, tonlarca altın, gümüş, eğitilmiş atlar, hayvanlar ve ekinlere karşı şehvet ve tutku, insanlara güzel (süslü) gösterilmiştir. Bütün bunlar, dünya hayatının geçici menfaatleridir. Asıl varılacak güzel yer ise, Allah'ın katındadır." (Âl-i İmran, 3/14) ayeti ile zaten bu hakikate işarete bulunuyor. "Süslü gösterildi." ifadesi ile bu güzellikler karşısında insanın gözünün kamaşmamasının âdeti mümkün olmadığı vurgulanmaktadır. Bunu aşabilmek de çok güçlü iman ve o imanı sürekli hareket hâlinde tutan sabır ile olabilir.

Aktif Sabır Nedir?

Yumurtaları üzerinde yatmış bir tavuk düşünelim. Tavuğu bu hâlde gördüğümüzde, "Bu hayvan, miskin miskin yumurtaların üzerinde yatıp duruyor" deriz. Oysaki o, üç hafta boyu ne sancılar ne ızdıraplar çekiyordur. Yumurtaları belli bir sıcaklıkta tutmak için titizlik gösteriyor, onları evirip çeviriyor, bunu yaparken de onlara zarar vermemek, kırmak için azami gayret gösteriyordur. Onun yanlış hareket ederek, kendi yumurtalarını zâyî ettiği görülmemiştir. İşte tavuk, o incelerden ince hassasiyeti, titizliği ve aktif duruşuyla aktif bir sabır örneği sergilemektedir.

Bir örnek daha verelim: Annemiz yemeği hazırlamak için sebzeyi, eti, yağı, soğanı, baharatı. ne varsa, malzemeyi hazırlar, ateşe koyar ve artık yemek pişsin diye beklemeğe başlar. İşte aktif sabır, bu yemeği ocağa koyduktan sonra beklerken geçen zamanda kişinin bildiği duaları okuyarak maksat hasıl olsun diye talebini sürdürmesidir.

Daha başka bir anlatımla, iki insan konuşur, anlaşır, evlenir. Bebek bekleme süreci aktif sabır surecidir. Kişi artık fazla bir şey

yapmaz ama bebek sağlıklı, sıhhatli olsun diye dua eder.

Hasılı, kişinin pişen yemeği servis etmesi, besmele ile başlaması, doğan çocuğun emzirilmesi, bakılıp gözetilmesi bunlar hep hazırlık ister. Bu noktada ferd, yaptığı işi azim ve sabırla yapmaya devam etmekle, duaya sarılıp, takva elbisesine bürünerek yerinde sapasağlam durmakla mükelleftir. Belli ki, birtakım olaylar cereyan edecek, fırtınalar olacak, dalgalar coşacaktır. Ancak mü'min, kutup yıldızı gibi yerinde sapasağlam duracak, fırtınanın geçmesini aktif olarak bekleyecektir.